

MVE500, TKSAM-2

Tentan rättas och bedöms anonymt. **Skriv tentamenskoden tydligt på placeringlista och samtliga inlämnade papper.** Fyll i omslaget ordentligt.

För godkänt krävs 25 poäng på del 1. För betyget 4 krävs 35 poäng totalt, varav minst 6 poäng på del 2. För betyget 5 krävs 45 poäng totalt, varav minst 8 poäng på del 2. Varje godkänd dugga ger 2 bonuspoäng till del 1. Lösningar läggs ut på kursens hemsida. Resultat meddelas via Ladok.

Del 1 (godkäntnivå)

1. Avgör om följande serier är konvergenta eller divergenta (motivering krävs). Om konvergent, beräkna summan. (6p)

$$(a) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n(n+2)}{(n+3)^2}$$

$$(b) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos n\pi}{3^n}$$

$$(c) \sum_{n=2}^{\infty} 2^{3-3n} \cdot 3^{2n-2}$$

2. (a) Hitta Maclaurinserien till funktionen $f(x) = \frac{1}{1-x}$. (3p)

- (b) Bestäm konvergensraden för Maclaurinserien ovan. (2p)

3. (a) Hitta den linjära approximationen till $f(x, y) = (x+1)^2 + e^x y - y^2$ i punkten $(0, 2)$. (3p)

- (b) Bestäm en ekvation för tangentplanet till nivåytan $x^2 + 2y^2 + 2z^2 = 5$ i punkten $(1, 1, 1)$. (3p)

4. Positionen av en partikel vid tidpunkten t beskrivs av $\mathbf{r}(t) = (2 \cos \pi t, \sin \pi t)$.

- (a) Skissa kurvan som partikeln följer för $0 \leq t \leq 2$. (2p)

- (b) Bestäm partikelns fart då $t = 1$. (2p)

- (c) Skriv ner ett uttryck för sträckan partikeln färdas från $t = 0$ till $t = 1$. (Du behöver ej beräkna sträckan!) (2p)

5. Hitta och karaktärisera de stationära punkterna till $f(x, y) = xy - x^3 y - xy^3$ som ligger i första kvadranten $x \geq 0, y \geq 0$. (5p)

6. Lös värmeledningsekvationen (6p)

$$u_t = 3u_{xx} \quad 0 \leq x \leq 2, \quad t \geq 0$$

$$u_x(0, t) = u_x(2, t) = 0$$

$$u(x, 0) = \begin{cases} 0 & \text{om } 0 \leq x < 1 \\ 1 & \text{om } 1 \leq x \leq 2 \end{cases}$$

Var god vänd blad!

Del 2 (överbetygsnivå)

7. I havet skjuter en klippa upp vars höjd över havsnivån som funktion av koordinaterna (x, y) beskrivs av

$$h(x, y) = 100 + \frac{2(x + y)}{5} - \frac{3(x^2 + y^2)}{100} - \frac{xy}{50}.$$

En expedition ska bestiga toppen av klippan.

- (a) Var bör expeditionen landstiga om de vill starta så nära toppen som möjligt? Redogör för lösningsgång och ställ upp ekvationer, men de behöver ej lösas. (3p)

- (b) Var bör expeditionen landstiga om de vill starta där lutningen är så liten som möjligt? Redogör för lösningsgång och ställ upp ekvationer, men de behöver ej lösas. (3p)

(Tips: strandkanten ges av nivåkurvan $h(x, y) = 0$.)

8. Beräkna summan av serien

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n^2}$$

(5p)

genom användning av cosinusserien till funktionen

$$f(x) = x(\pi - x), \quad 0 \leq x \leq \pi.$$

9. En stav av längd 1 (enhet m) har en initial temperaturfördelningen (i °C) som ges av $10 + 10 \cos \pi x$, för $0 \leq x \leq 1$. Formulera och lös värmeledningsekvationen för staven, om temperaturen hålls konstant 20°C vid $x = 0$ och 0°C vid $x = 1$. Värmeledningskoefficienten för staven är 3 (enhet m²/s). (5p)

Lycka till!
Klas M

Formelblad MVE500, HT-2016

Trigonometri

$$\cos(x + y) = \cos x \cos y - \sin x \sin y$$

$$\sin(x + y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$$

$$\tan(x + y) = \frac{\tan x + \tan y}{1 - \tan x \tan y}$$

$$\cos x \cos y = \frac{1}{2} (\cos(x - y) + \cos(x + y))$$

$$\sin x \sin y = \frac{1}{2} (\cos(x - y) - \cos(x + y))$$

$$\sin x \cos y = \frac{1}{2} (\sin(x - y) + \sin(x + y))$$

Integraler

$$\int x^a dx = \frac{x^{a+1}}{a+1} + C, \quad a \neq -1$$

$$\int \frac{1}{x} dx = \ln|x| + C$$

$$\int \sin x dx = -\cos x + C$$

$$\int \cos x dx = \sin x + C$$

$$\int \frac{1}{\cos^2 x} dx = \tan x + C$$

$$\int \frac{1}{\sin^2 x} dx = -\cot x + C$$

$$\int e^x dx = e^x + C$$

$$\int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a} + C$$

$$\int \frac{1}{x^2 + a^2} dx = \frac{1}{a} \arctan \frac{x}{a} + C, \quad a \neq 0$$

$$\int \frac{f'(x)}{f(x)} dx = \ln|f(x)| + C$$

$$\int \frac{1}{\sqrt{a-x^2}} dx = \arcsin \frac{x}{\sqrt{a}} + C, \quad a > 0$$

$$\int \sqrt{a-x^2} dx = \frac{1}{2} x \sqrt{a-x^2} + \frac{a}{2} \arcsin \frac{x}{\sqrt{a}} + C, \quad a > 0$$

$$\int \frac{1}{\sqrt{a+x^2}} dx = \ln|x + \sqrt{x^2+a}| + C, \quad a \neq 0$$

$$\int \sqrt{a+x^2} dx = \frac{1}{2} (x\sqrt{a+x^2} + a \ln|x + \sqrt{x^2+a}|) + C$$

Maclaurinutvecklingar

$$e^x = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{x^k}{k!} = 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \dots$$

$$\sin x = \sum_{k=1}^{\infty} (-1)^{k-1} \frac{x^{2k-1}}{(2k-1)!} = x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} - \frac{x^7}{7!} + \dots$$

$$\cos x = \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k \frac{x^{2k}}{(2k)!} = 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \frac{x^6}{6!} + \dots$$

$$(1+x)^\alpha = \sum_{k=0}^{\infty} \binom{\alpha}{k} x^k = 1 + \alpha x + \frac{\alpha(\alpha-1)}{2!} x^2 + \dots \quad |x| < 1, \quad \binom{\alpha}{k} = \frac{\alpha(\alpha-1)\dots(\alpha-k+1)}{k(k-1)\dots 1}$$

$$\ln(1+x) = \sum_{k=1}^{\infty} (-1)^{k-1} \frac{x^k}{k} = x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{4} + \dots \quad -1 < x \leq 1$$

$$\arctan x = \sum_{k=1}^{\infty} (-1)^{k-1} \frac{x^{2k-1}}{2k-1} = x - \frac{x^3}{3} + \frac{x^5}{5} - \frac{x^7}{7} + \dots \quad |x| \leq 1$$

Fourierserier

Jämn funktion $f(x) = f(-x)$

Udda funktion $f(x) = -f(-x)$

Fourierserien av en $2L$ -periodisk funktion $f(x)$ ges av

$$\frac{1}{2}a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} a_n \cos \frac{n\pi x}{L} + b_n \sin \frac{n\pi x}{L}$$

där **Fourierkoefficienterna** ges av

$$a_n = \frac{1}{L} \int_{-L}^L f(x) \cos \frac{n\pi x}{L} dx \quad b_n = \frac{1}{L} \int_{-L}^L f(x) \sin \frac{n\pi x}{L} dx$$

Den **komplex Fourierserien** av en $2L$ -periodisk funktion $f(x)$ ges av

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} c_n e^{in\pi x/L}$$

där de **komplexa Fourierkoefficienterna** ges av

$$c_n = \frac{1}{2L} \int_{-L}^L f(x) e^{-in\pi x/L} dx$$

Sinusserien av $f(x)$ definierad på intervallet $x \in [0, L]$ ges av

$$\sum_{n=1}^{\infty} b_n \sin \frac{n\pi x}{L}, \quad b_n = \frac{2}{L} \int_0^L f(x) \sin \frac{n\pi x}{L} dx$$

Cosinusserien av $f(x)$ definierad på intervallet $x \in [0, L]$ ges av

$$\frac{1}{2}a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} a_n \cos \frac{n\pi x}{L}, \quad a_n = \frac{2}{L} \int_0^L f(x) \cos \frac{n\pi x}{L} dx$$

Parsevals identitet för en $2L$ -periodisk funktion $f(x)$

$$\frac{1}{L} \int_{-L}^L |f(x)|^2 dx = \frac{1}{2}|a_0|^2 + \sum_{n=1}^{\infty} |a_n|^2 + |b_n|^2$$